

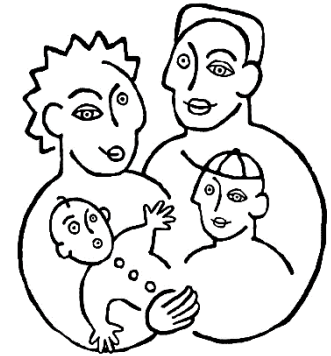
Fasaxa Shaqada: Qoysaska Ciidamada

Time Off from Work: Family in the Military

Shaqada fasax ma uga qaadan karaa sababtoo ah qof qoyskayga ka mid ah oo ciidanka wadanka ka tirsan?

Waxaa suurogal ah in aad qaadan karto shaaqada ka qaadan karto fasax lacag la'aan ah (fasax) ee haddii qof qoyska ah ka tirsan ciidamada gaashaandhigga. Waa in aad ka soo baxdaa shuruudaha ku xiran **Sharciga Fasaxa Caafimaadka Iyo Qoyska (FMLA)**. Haddii aad ka soo baxdo shuruudaha, waxa aad xaq u leedahay in aad fasax u qaadan karto xubin qoyska ah oo ka tirsan ciidamada.

Fasaxa waa mid lacag la'aan ah, laakiin xaaladaha qaarkod, waxaa laga yaabaa in shaqaalaha iyo loo shaqeeyaha ku heshiiyaan in ay ku bedelaan fasax bukaanka ama fasax caadi ah. Mudada aad fasaxa ku jirto, ceymiskaaga caafimaadka waad heysaneysaa sidii adiga oo sheqeynaya oo kale. Laakiin Waa in aad bixisaa lacagta bisha ee ceymiska.

- **Fasaxa Daryeelka Qof Ka Tirsan Ciidamada (MCL):** Haddii xaaskayga/saygaaga, ilmahaaga, waalidkaa, ama qof leh dhaxalkaaga uu ciidanka ku jira u xanuunsado ama dhaawac gaaro, waxa aad qaadan kartaa ilaa 26 todobaad oo fasax ah mar kaliya muddo 12 bilood ah si aad u daryeesho. Taas waxaa ka mid ah xubnaha ciidamada gaashaandhigga, daraawiishta ama Keydka, iyo dadka ka tagay ciidamada 5tii sano ee la soo dhaafay.
- **Fasaxa Dib Ugu Yeeridda Ciidamada (QEL):** Haddii xaaskayga/saygaaga, ilmahaaga, waalidkaa loogu yeeray ciidamada, waxa aad xaq u leedahay fasax si aad xaaladda wax uga qabato. Ciidanka loogu yeeray waxaa loola jeedaa:
  - Xubnaha ka tirsan Ciidamada Gaashaandhigga - xubnaha ka tirsan ciidanka oo loogu yeero in ay soo shaqo tagaan loona daabulo waddan kale ama
  - Xubnaha ka tirsan ciidamada keydka (sida Daraawiishta iyo Keydka) - oo loogu yeero in ay soo shaqo tagaan loona daabulo waddan kale sida uu dhigayo amarka loogu yeeray ama ay taageeraan hawlgalka ciidamada ee ka qeyb qaadanaya hawlgalka.

Fasaxa QEL waxaa loo adeegsan karaa waxyaabaha la xiriira hawlgalka ciidamada ee xubinta ka tirsan qoyska. Waxyaabaha ay ka mid yihiin:

- Waxyaabaha ka dhasha wargelinta degdegga ah ee u yeeridda (waxka yar hal todobaad)
- Xafladaha ciidamada/dhacdooyinka
- Heynta ilmaha ee ka baxsan tan caadiga ah
- Xanaanaynta waalid qof ciidanka wadanka ka mid ah oo aan isagu is-daryeeli karin
- Diyaarinta waxyaabaha la xiriira sharciga/maaliyadda

- Arrimaha la xiriira la talinta
- Ilaa 15 maalmood oo aad la qaadato xubnaha qoyska mudada uu nasanayo oo ku jiro ka soo kabashada.
- Daabulidda ka dib, sida xafladda soo dhaweynta marka ay dib u soo noqdaan.
- Waxyaabaha ka dhasha geerida xubin qoyska ah ooka tirsan ciidamada.

Macluumaad dheeraad ah oo laxiriira waxa aad ka bogga internetka ee Wasaaradda Shaqada ee Mareykanka www.dol.gov/agencies/whd/fmla.

Ugu horeyn, Ma Codsan Karaa FMLA?

Si aad uga soo baxdo shuruudaha fasaxa FMLA waa in aad

- 1) U shaqeysaa loo shaqeeyaha sharcigu waajib kaga dhigayo,
- 2) In aad shaqeysay 1,250 saacadood 12ka bilood ee ka horeeya inta aanu fasaxu kuu bilaaban.
- 3) In aad ka shaqeyso goob ay 50 ama wax ka badan oo shaqaale ah ka shaqeeyaan ama meel u jirta 75 mayl, oo aad
- 4) u shaqeysay loo shaqeeyaha 12 bilood.

Fiiro gaar ah: Macluumaadkan waa mid dhalin kara jahawareer. Macluumaad dheeraad ah, xogta urursan iyo foomamka laga hadlayo ee ku saabsan arrintan soo booqo:

www.dol.gov/agencies/whd/fmla. Ama soo wac Wasaaradda Shaqada ee Mareykanka ee 1-(866) 4-US-WAGE ama 1-(866) 487-9243.

Maxaa la iga doonayaa si aan u codsado fasaxa?

Waa in aad siisaa goobta shaqada ogeysiin ku filan intii suurogal ah. Ka dib marka aad gaarsiiso ogeysiiska, waa in ay muddo 5 cisho gudahood ah kugu siiyaan "Ogeysiiska Ka Soo Bixidda Shuruudaha iyo Mas'uuliyadda" (foomka WH-381) Waa in loo shaqeeyuhu kuu soo diraa "Ogeysiiska Wargelinta" (WH-382) Ogeysiiskan waa kan lagugu wargeliyo in codsigaaga la ogolaaday ama la diiday.

→ Haddii aad codsaneyso fasaxa MCL

Waxaa lagaa doonayaa in aad bixiso 30 maalmood oo ogeysiis ah haddii aad qaadaneyso fasax caafimaad oo horay loo sii qorsheeyey ama xanuun la soo darsay qofka ciidamada ka tirsan. Haddii aad ogsoon tahay in aadan u baahan tahay fasax laakiin aadan siin karin 30 maalmood oo ogeysiis ah, waa in aad siisaa ogeysiiska sida ugu dhaqsaha badan.

Waxaa laga yaabaa in madaxdaadu kugu khsabaan in aad keento warqad dhakhtar. Foomka aad u baahan tahay waxaa la yiraahdaa "Cadeynta Xanuun Khatar Ah Xanuun Qof Ciidamada ka tirsan - Ee Fasaxa Ciidamada (Sharciga Caafimaadka Iyo Qoyska)" (Foomka WH-385). Foomka waa inuu kuu buuxiyaa dhakhtarka xubinta qoyska ee ka tirsan ciidamada. Loo shaqeeyaha waa in ay ku siiyaan haddii ay doonayaan in aad buuxiso.

Ma khasab baa in fasaxa oo dhan aan markaliya wada qaato?

Maya. Fasaxa muhimka u ah caafimaadka qeyb ahaan ayaad la qaadan kartaa xubinta qoyska ee ka tirsan ee dhaawacu gaaray ama xanuunsan. Haddii aad dooneyso in aad fasaxa u qaadato sabab caafimaad oo horay loo qorsheeyey, la socodsii loo shaqeyaha sida ugu dhaqsaha badan oo **ku dadaal** in aadan qalalaalse gelin shaqada.

→ Haddii aad codsaneyso fasaxa QEL

Marka aad ogaato in aad u baahan tahay fasax, isla markiiba la socodsii loo shaqeyaha.

Haddii aad codsaneyso QEL, waxaa suurogal ah in goobta shaqadu ku weydiistaan in aad buuxisaa foomka “Cadeynta Dib Ugu Yeeridda ee Xubin Qoyska oo ka tirsan Ciidamada” (Foomka WH-384) Loo shaqeyaha waa in ay ku siiyaan haddii ay doonayaan in aad buuxiso.

Waxaa laga yaabaa in lagaa doonayo in aad loo shaqeyaha siiso amarka xubinta ciidamada ka tirsan loogu yeeray shaqada marka ugu horeysa ee aad codsato QEL. Loo shaqeyaha ayaa kuu sheegaya haddii ay kaa doonayaan iyo haddii kale. Waa in aad macluumaadkaas siisaa mar kaliya mar kasta oo shaqada loogu yeero. Waxaa kale oo suurogal ah in loo shaqeyaha ku weydiisto macluumaad dheeraad ah.

Ma khasab baa in fasaxa oo dhan aan markaliya wada qaato?

Maya. Fasaxa QEL waxaa loo qaadan karaa si kala googo’an oo ku xiran baahida.

Maxaan yeelayaa haddii aanu loo shaqeyaha ogolaan fasaxa?

Cabasho u soo gudbi Wasaaradda Shaqada ee Mareykanka Soo wac 1-(866) 4-US-WAGE ama 1-(866) 487-9243. Ama soo booqo bogooda internetka ee: <http://www.dol.gov/agencies/whd>.

Waxaa kale ii aad qabsan kartaa qareen si aad u diiwaangeliso dacwad.

Fasaxa Lacagtu socoto ee Minnesota

Fasaxa Lacagtu socotaa waa sharci Minnesota leedahay. Haddii lagu ogolaado (ka eeg qaybta xigta taa), waxa aad xaq u leedahay inaad qaadato ilaa iyo 12 asbuuc oo fasax caafimaad oo lacagi kuu socoto ah iyo ilaa iyo 12 asbuuc oo fasax qoyskaaga awgii aad u qaadato oo lacagi ku socoto sannadkii. Laakiin haddii aad qaadato labadda nooc ee fasaxa ah labadaba, kaliya waxa aad heli kartaa ilaa iyo 20 asbuuc oo fasax lacagi socoto wadar ahaan sannadkii oo dhan.

Fasaxa Lacagtu socotaa waa fasax qofka shaqadda loo haynayo. Taa macnaheedu waa shaqadaaddu waa khasab inay kugu celiso shaqadaaddii hore ama shaqo ah sidii shaqadaaddii hore oo kale dhamaadka waqtiga Fasaxa Lacagtu socoto. Xilliga aad fasaxa ku jirto, waa aad haysan isla kaarka caafimaad ee shaqadda iyo manfacyadda kaleba sidda manfacyadda hawlgabnimadda ama naafadda ee aad lahayd intii aad shaqeynaysay. Waa khasab inaad sii wado inaad bixiso qaybtaadda kharashaadka manfacyadda kaaga soo aada.

Xaq ma u leeyahay Fasaxa Lacagtu socoto ee Minnesota?

Si aad xaq ugu yeelato inaad qaadato Fasaxa Lacagtu, waa khasab inaad:

- 1) ka shaqeyso ugu yaraan waqtiga barkii Minnesota,
- 2) ka shaqeysay goobtaa shaqadda ugu yaraan 90 cisho,
- 3) kasbato ugu yaraan \$3,700 sannadkii la soo dhaafay (taasi waxa ay ka imaan kartaa in ka badan shaqo), iyo
- 4) inaad u baahan tahay inaad fasax u qaadato sabab caafimaad ama mid qoys (ka eeg qaybta xigta taa) oo socota ugu yaraan 7 cisho

Goorma ayaan isticmaali karaa Fasaxa Lacagtu socoto ee Minnesota?

Sababta aad u qaadanaysaa waa inay noqotaa sabab Fasaxa Lacagtu socoto xaq loogu yeesho. Kuwaa waxaa ku jira mid walba oo la mid ah sababahan:

Sababaha Fasaxa Caafimaad:

- inaad qabto cudur aad u culus,

Sababaha Fasaxa Qoyska:

- inaad u baahan tahay inaad daryeesho qof ehel ah oo cudurkiisu culus yahay,
- inaad u baahan tahay inaad daryeesho aadna laxowsato ilmo kuu dhashay, aad koriimo u qaadatay ama aad haysto,
- inaad u baahan tahay inaad gargaarto qof ehel ah oo loogu yeeray gudasho waajib ciidan,
- inaad u baahan tahay inaad wax ka qabato arrimo dhanka amaanka ah sida dagaal qoyska dhexdiisa ah, gacanqaad, ama ilaalaysi

“Xaalad cudur oo culus’ macnaheedu waa ‘jira jireed ama maskaxeed, dhaawac, wiiqmid, cudur ama khalad u isticmaal maan-dooriye.’ Waxaa ku jira dhalida ilmo, xaalado la xiriira uurka ama qaliin.

Wixii akhbaar ah ee dheeraad ah iyo si loo codsada bogga: <https://paidleave.mn.gov/>

Lacag intee le’eg ayaan heli?

Waxaa lagu siin qaar ka mid ah lacagtaadda shaqada ee joogtadda ah ee aad ku shaqayso inta aad ku jirto Fasaxa Lacagtu socoto. Dadka intiisa badani waxaa la siiyaa in u dhaxaysa 55% iyo 90% ee lacagtooda caadiga ah. Inta ay tahay lacagta lagu siinayaa waxa ay ku xiran tahay lacagta aad caadiyan kasbato.

Waxa aad caadiyan kasban kartaa:

- ilaa iyo \$686 asbuucii, waxa aad heli 90% lacagtaada caadiga ah ee shaqada.

- inta u dhaxeeya between \$686 iyo \$1,372 asbuucii, waxa aad heli 66% ee lacagta caadiga ah ee shaqadda.
- inta ka badan \$1,372 asbuucii, waxa aad heli 55% lacagtaada caadiga ah ee shaqada.

Haddii aad ku leedahay shaqadaadda waqti fasax ama jiro oo lacagta shaqada lagu siinayo, waa aad isticmaali kartaa waqtigan xilliga waqtiga Fasaxaaga Lacagtu kuu socoto. Shaqaddu waxaa dhici karta inay ku tiraa waa inaad isticmaasho kuwaa. Waqtigaaga jiradda iyo fasaxa ee meesha kuu dhigma waxaa loo isticmaali karaa inuu bixiyo faraqa u dhaxeeya cadadka Fasaxa Lacagtu kuu socoto lagu siin iyo lacagta caadiga ah ee aad ku shaqeyso.

Haddii ilmo igu soo kordheen 2025, ma qaadan karaa Fasaxa Lacagtu socoto?

Haa. Haddii uu ilmahaagu dhashay 2025, waa aad qaadan kartaa Fasaxa Laxowsiga laga bilaabo bisha Janaayo 1, 2026 ilaa:

- Maalinta ka horeeysa maalinta ilmahaagu uu noqdo 1 sanno jir
- Maalinta ka horeeysa maalinta sannad-guuradda 1-sanno ah ee aad u qaadatay ilmaha koriimadda ama lagugu meeleeeyey inaad hayso

Haddii ilmahaagu uu ku jiray cisbitaalka muddo ka dheer inta waalidku caadiyan ay ku jiraan markii uu dhashay, Fasaxa Laxowsiga waa khasab in la qaato ka hor 1 sannad-guuradda maalinta ilmaha cisbitaalka laga keenay oo guriga la keenay.

Ka waran haddii shaqadaydu ay ku xad gudubto xaquuqdayda Fasaxa Lacagtu socoto?

La soo xiriir Waaxda Shaqadda iyo shaqaalaha ee Minnesota (Minnesota Department of Labor) iyo Qaybta Nidaamyadda Shaqada (Labor Standards Division).

dli.laborstandards@state.mn.us.

651-284-5075

Su'aalo?

La soo Xiriir Rugta Fasaxa Lacagtu socoto khadadkan hoose.

651-556-7777 ama 844-556-0444

Xog Urursan oo ku saabsan macluumaadka sharciga MA AHA talo xagga sharciga. La tasho qareen. Ha isticmaalan xogtan urursan haddii ay 1 sano ka soo wareegtay xilligii la daabacay. Weydiiso xogtii ugu dambeysay, liiska xogta urursan, ama aad ku hesho habab kale.

© 2026 Minnesota Legal Services Coalition. Qoraalkan waa la sii badin karaa waxaana loo adeegsan karaa oo kaliya hab shaqsi ah iyo waxbarasho kaliya. Xuquuqda kale waa mid la dhawray. Ogeysiiskan waa inuu la socdaa nuqul kasta oo la sii daabaco. Dib u daabicidda, sii qeybinta, iyo in loo isticmaalo hab ganacsi ah waa mid si adag loo mamnuucay.